

2.А. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

На университетско равнище Филологическият факултет се придържа към [\[Стратегия за развитие на Пловдивския университет до 2020 г.\]](#), чиято основна цел в областта на научните изследвания е „утвърждаването на Университета като институция с национално значение, базирана на знания и иновационни дейности“.

На университетско равнище се разработва и университетска критериална система за оценка на научните постижения, отчитаща спецификата на всяко научно направление и многообразието на научните прояви, приноси и резултати. В Пловдивския университет е създаден механизъм за планиране и отчитане на научноизследователската дейност.

Научната продукция на Филологическия факултет го прави видим и значим в национален и международен мащаб. Показател за продуктивността и качеството на научния продукт на преподавателския състав за периода 2008 – 2012 година са: високата публикационна активност в авторитетни специализирани издания, големият брой цитирания в научната литература (557), участията в национални (513) и международни научни форуми (355) – от една страна, а от друга – опитът и компетенциите в управлението и разработването на изследователски и приложни проекти (общо 161 броя), финансирани от международни (57 броя), национални и университетски програми (общо 104 броя). Това от своя страна допринася и за подобряване на качеството и ефективността на образователния процес.

Фактът, че българистика не може да бъде създавана от чуждестранни българисти, е ключов при оценяване на постиженията във факултета. В основата на научноизследователската дейност стои професионалният ангажимент на всеки преподавател от Филологическия факултет за поддържането на индивидуално и колективно академично равнище и компетентност.

В духа на Пражката декларация във факултета се отстоява гледната точка на хуманитаристиката, че „науката и научните изследвания не трябва да прерастат в дейност за самата себе си, за да се съобразят и изпълнят критериите на количественото оценяване, тъй като тя не трябва да престава да бъде **акт на творчество и умения, насочени към разбиране на света и човешката природа**. Настоящата икономическа криза ясно разкри несъстоятелността на принципите, които са свели научните изследвания само до области, които са приложими и полезни в индустрията, но пренебрегват образованието в традиционния смисъл. Отказът от образователната и социалната роля на обучението, свързана с **дискусии за човека, миналото, настоящето и бъдещето му, и мястото му в света**, изглежда, е една от най-големите заплахи за образователните системи в зората на 21. век“ [\[Връзка към сайта на Prague Network\]](#).

Немалка част от преподавателите са публични личности, ангажирани с идеята за нова образователна и научна парадигма, изтъкнати преводачи, редактори, носители на престижни наши и международни награди в областта на хуманитаристиката.

Придържането към принципа за публичност на научноизследователската работа е свързано с дълбоките корени на филологическия труд. Затова факултетът изпълнява стратегията „открит факултет“ по отношение на обществото и медиите. Научните постижения в областта на българската идентичност, език и култура са адресирани към обществото и са поставяни на обществен дебат, напр. дебата за състоянието на българската книжовна норма и нуждата от промени, загрижеността за (не)грамотността на българското младо поколение. Широк резонанс получиха и академичните инициативи в чест на 250-годишнината от написването на Паисиевата „История славянобългарска“. Свидетелства за отправените послания към българското общество и доказателствата за публичния интерес към работата на факултета се съдържат в медийния образ на факултета [\[Факултетът в медиите\]](#).

В духа на времето факултетът прави връзка между ИТ сферата и хуманитаристиката и има отношение към процесите на дигитализация в хуманитарната сфера, както и към развиващия се сектор „Езикови технологии“, за да свърже резултатите в тези области с икономическите

сфери и да задейства процесите на натрупване на добавена стойност за икономиката на страната. Направените дотук крачки за дигитализиране на българското културно наследство и за създаване на ресурси и програми в помощ на хуманитаристите изправят факултетните екипи пред перспективни решения и отвореност към потребителите.

Факултетът има успешен опит в създаване на:

- мултимедийни образователни продукти
http://ec.europa.eu/education/language/label/index.cfm?CFID=87052&cftoken=-B8EDEC2-A561-C02B-809306A8E1F15F65_b98606a37b09c65&fuseaction=SearchAction&lang=EN
- уеб базирани образователни продукти
VOCAL – <http://vocalproject.eu>
- специализиран изследователски и образователен софтуер
TREFL – <http://web.uni-plovdiv.bg/rousni/> –
<http://web.uni-plovdiv.bg/rousni/rtgraphs/>
<http://web.uni-plovdiv.bg/rousni/rtcomp/>
SARP – <http://web.uni-plovdiv.bg/rousni/sarp/>
ОНОМА СОФТ: <http://home.forunix.net:891/>
- дигитализиране на библиотечни фондове (от студенти в специалността „Лингвистика с информационни технологии“ – фондове на НБ „Иван Вазов“, Пловдив)
- дигитализиране на диалектен материал и др.
- създаване на филми и мултимедийни продукти за усъвършенстване на педагогическата квалификация (в архив на сектор МОБЕЛ).

2.1.A. В ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ (СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНА ПРОФЕСИЯ) СЕ ОРГАНИЗИРА, ПОДДЪРЖА И РАЗВИВА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКИЯ СЪСТАВ

Приетата Стратегия за развитие на университета е подчинена на националната стратегия, в която са залегнали и специфичните приоритети в сферата на филологическите науки http://uni-plovdiv.bg/uploads/site/nauka/nauka_nac_str.pdf. Тази специфика е проявена в проектната дейност на факултета. Тематиката на научните изследвания е ориентирана към утвърдените национални и европейски приоритетни направления [[Проекти на Филологическия факултет за периода 2008 – 2012 г.](#)].

Дейностите за научното израстване на членовете на катедрите се подчиняват на нормативната уредба на Пловдивския университет и се планират като семестриални и годишни изискувания в самите катедри: обсъждане на етапи от научни изследвания, на дисертационни и хабилитационни трудове, обявяване на конкурси, работа в редакционни колегии, подготовка и реализация на научноизследователски и научно-приложни проекти, организиране и участие в научни форуми, извършване на експертна и консултантска дейност.

Индивидуалната научна продукция на най-утвърдените учени във факултета е доказателство за постигането на визията за модерен филологически факултет. Монографичните трудове, създадени във факултета (35 на брой), потвърждават проявената лична творческа свобода и развитие на индивидуалните дарби и таланти на изследователите [[Монографични трудове на преподаватели от Филологическия факултет 2008 – 2012](#)]. Създадена е толерантна академична среда, в която се зачита плурализмът на мненията.

Създаден е механизъм за планирането на изследователския труд по подобие на планираната в индивидуалния план преподавателска работа. Форма за такова планиране и отчитане е разработена [[Форма за планиране и отчитане на научноизследователската дейност на академичния състав](#)] и след широко публично и демократично обсъждане на всички равнища в университета ще бъде въведена от новата учебна година. В ход е и създаването на единна (за

университета) карта за отчитане на научните постижения, съобразена с последните нормативни документи в областта.

2.1.1.A. ОСИГУРЯВА СЕ ВКЛЮЧВАНЕТО НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ (СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНА ПРОФЕСИЯ) В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТИ

Вътрешната нормативна уредба на Пловдивския университет гарантира включването и регламентира участието на преподавателите в научноизследователската и проектната дейност. В рамките на тези нормативи ръководството на Филологическия факултет стимулира, подкрепя и подпомага включването на преподавателския състав в разработването на проекти по национални и международни програми, като осигурява организационни, технологични и технически условия за реализирането им, своевременно предоставя информация за предстоящи конкурсни сесии, осигурява необходима документация за подготовка на проектните предложения, предоставя материалната и информационната база на факултета.

През отчетния период са осъществени два общофакултетски проекта, финансирани по схемата „Развитие на научната инфраструктура“ (от университетския фонд „Научни изследвания“) – проектът „Високи технологии в изследването на езиците и литературите“ и проектът „МОСТ – Межкултурни Орбити: Следи и Търсения“. Чрез реализирането на първия проект във Филологическия факултет е закупена апаратура и е осъвременена технологичната среда. Проведени са два научни форума: „Високи технологии в хуманитаристиката“ – национална кръгла маса, 2009 г., София, и „Информационните технологии в хуманитаристиката. Създатели и потребители на електронни ресурси“ – национална работна среща, 2009, Пловдив, с над 80 участници, включително студенти от специалността „Лингвистика с ИТ“. Създадена е Лаборатория за изследване на българския език, оборудвана с мобилна лаборатория за теренни изследвания, издаден е наръчникът „Приложения на информационните технологии в работата на филолога и при изграждането на езикови ресурси“, раздаден целево на целия личен състав на факултета. По втория проект е създадена научноиздателска поредица за докторски и хабилитационни трудове „PHILOLOGIA PHILIPPOLIENSIS“ с издадени досега 14 заглавия, 3 тематични и два юбилейни сборника. Общо екипите на двата проекта включват 18 участници, въвличените изследователи са над 100. Общата стойност на проектите по схема РНИ е 105 972,00 лв.

По проекти, финансирани по Наредба 9 от фонд „Научни изследвания“ към Пловдивския университет, са проведени мащабни проучвания на актуалните проблеми на съвременната българска книжовна норма и на езиковите политики в България, организирани са 2 национални кръгли маси с международно участие: „Проблеми на българския правопис“ (2009) и „Българската езикова политика в условията на глобализация и европейска интеграция“ (2012). Общо екипите на двата проекта включват 12 участници, а кръглите маси – 44 участници. Резултатите от изследванията по двата проекта са отпечатани в сборници. Общественият дебат за българския правопис се пренесе в медиите и в социалните мрежи, където бяха регистрирани хиляди коментари по основните „горещи точки“ по отношение на състоянието на грамотността в българското общество днес и по отношение на състоянието на съвременните езикови норми. Стойността на двата проекта общо е 34 290,00 лв.

Висока проектна активност има Центърът за руски език и култура, реализирал през отчетния период 7 международни научно-приложни проекта на обща стойност 139 000,00 лв. Участниците в дейностите по тези проекти са общо 280 (преподаватели, студенти, докторанти, ученици).

За отчетния период през 2010 г. във факултета е осъществен успешно проект *BG051PO001-3.3.03-0083* „Студенти по пътя на книгата“ съвместно с издателство „Летера“ ЕООД по ОП РЧР, схема „Студентски практики“, с екип за управление от 5 души, екип от 10 наставници и 52 студенти. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по проекта е 99 099,00 лв. Факултетът има одобрен проект по схема „Актуализиране на учебните програми във висшето

образование в съответствие с изискванията на пазара на труда“ (2013 – 2014) на тема „Пазарно ориентирани модули в хуманитарните професионални направления“, на стойност 249 923,69 лв.

Факултетът има участие и в два стартиращи университетски проекта: BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“, в партньорство с МОМН, с индикативен дял за факултета 550 000,00 лв., и в проекта по схема BG051PO001-4.3.04 „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование“ на тема: „Пловдивски електронен университет: национален еталон за провеждане на качествено е-обучение в системата на висшето образование“, с индикативна стойност за факултета 185 000,00 лв. Чрез изпълнението на тези проекти годините 2012-а и 2013-а бележат решителен обрат в проектната дейност.

2.1.1.1.A. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ В ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Редът и условията за включване на преподавателите в научноизследователската дейност се определят съгласно с вътрешната нормативна база на университета: Правилник за устройството и дейността на ПУ, Правилник на Центъра за научно-приложна и проектна дейност, Стратегия за научни изследвания на ПУ, Правилник за устройството и дейността на Фонда за научни изследвания при ПУ. В документите са указани органите за управление на научноизследователската дейност в университета и по основни звена и техните пълномощия; правата и задълженията на преподавателите при реализацията на научноизследователската политика на университета; описани са формите на организация и източниците на финансиране на научните изследвания, провеждани от академичния състав; представени са правилата за провеждане на научните сесии по чл. 65 от ЗВО и организацията на ежегодни научни прояви, а така също и формите на оценяване, отчитане и популяризиране на резултатите от научните изследвания. За административното ръководство на изследователската дейност във факултета отговаря зам.-декан по научната дейност, а организацията на конкурсните сесии и финансовото администриране на всички проекти се осъществява от поделение „Научна и приложна дейност“.

Преподавателите от Филологическия факултет имат възможности да осъществяват научноизследователска дейност индивидуално или като членове на работни екипи на научноизследователски проекти, спечелени от партниращи университети, институти и организации. Общият брой на проектите, по които са работили преподаватели от факултета, за периода 2008 –2012 г. е 161 (от които 104 национални и 57 международни), като някои са участвали в повече от един проект.

Инструментите за осигуряване на финансиране на научната дейност не се различават от онези от предходни години, но успехът на факултета в използването им и усвояването на средствата през отчетния период е по-голям. Изпълняваната на факултетно равнище научна дейност е в съгласие с Правилника за устройството и дейността на поделение „Научна и приложна дейност“ <http://194.141.99.213/GetResource?id=1050>.

Като източници на финансиране се използват:

1. Университетският фонд „Научни изследвания“, за проекти по Наредба 9. През 2009 г. в ПУ е внедрена автоматизирана система (собствена разработка) за подаване на проектни предложения, отчитане и рецензиране на научноизследователските проекти на университета, наречена ИСОНИ (<http://isoni.uni-plovdiv.bg>);
2. Националният фонд „Научни изследвания“;
3. Европейският структурен фонд – оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, схема „Училищни и студентски практики“ [**ПРОЕКТ: „Студенти по пътя на книгата – практически курс по книгоиздаване“**, 1470];
4. Седмата рамкова програма за наука и технологично развитие на ЕС, подпрограма „Хора“: <http://uni-plovdiv.bg/uploads/site/vestnik/2010/14.10.2010-7-8.pdf>; <http://www.cys.bg/2011/recses/program.html>;
5. Други европейски проекти, напр. <http://www.vocalproject.eu/>;
6. Други европейски инфраструктурни проекти:

ЕВРОПЕАНА:

<http://www.enterprise-europe-network.bg/plugins/content/content.php?content.192;>

КЛАРИН: <http://www.clarin.eu/external/index.php?page=about-clarin&sub=2&sub2=1;>

СЕСАР: [http://www.meta-net.eu/projects/cesar/.](http://www.meta-net.eu/projects/cesar/)

7. Дарения от фондации, културни институти, посолства и консулства.

Документацията на посочените проекти е в архива на НПД [[Проекти на Филологическия факултет за периода 2008 – 2012 г.](#)] или при партньорите.

Изискванията за научноизследователска работа са компонент от атестационния механизъм. Научното развитие се контролира пряко от ръководителите на катедри. Становищата по атестирането и оценките за научноизследователската работа (като компонент на цялостната работа) се приемат от Факултетния съвет. Дейностите за научното израстване на членовете на катедрите се планират в самите катедри.

Въведен е механизъм за финансово стимулиране на хора и екипи, привлекли извънбюджетни средства за развитие на факултета по отделни проекти.

На университетско равнище се разработва и университетска критериална система за оценка на научните постижения, отчитаща спецификата на всяко научно направление и многообразието на научните прояви, приноси и резултати.

2.1.1.2.А. ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ (СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНА ПРОФЕСИЯ), УЧАСТВАЛИ В НАЦИОНАЛНИ И МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ ЗА ПОСЛЕДНИТЕ 5 ГОДИНИ

Академичният състав на Филологическия факултет участва активно в разработването на научноизследователски и приложни проекти с национално и чуждестранно програмно финансиране, резултатите от които утвърждават позицията на факултета като разпознаваем и авторитетен образователен и изследователски център у нас и в чужбина.

От общо 118 преподаватели на ПОТД 80,5% са участвали в реализирането на научни проекти.

Относителният дял на преподавателите от Филологическия факултет, участвали в национални и международни проекти за последните 5 години, е 65 % (средно за периода).

От средно 118 преподаватели на ОТД във Филологическия факултет през периода 2008 – 2012 г. 80,5% са участници в проектни екипи. От тези екипи са разработени и реализирани 161 проекта, от които 104 национални. Националните проекти са финансирани от Национални фондове – Националния фонд „Научни изследвания“ и фонд „Научни изследвания“ при Пловдивския университет. Част от преподавателите във факултета са членове на работните колективи на повече от един изследователски проект.

Наред с традиционното включване в конкурсите на университетския научен фонд, заслужава внимание успешното насочване на колегиума към използването на финансовите ресурси от ОП РЧР към Европейските структурни фондове и усвояването на все по-значителни средства от тях. Привлечените извънбюджетни средства от ОП РЧР за периода са в размер на 99 099,00 лв.

Справките и отчетите за резултатите и участието на преподаватели от професионалното направление в национални и международни проекти у нас и в чужбина съдържат конкретните данни за участията на преподавателите от Филологическия факултет в национални и международни проекти за последните 5 години. Те са обобщени в следващата таблица.

Справка
за участие на преподаватели от Филологическия факултет в национални и международни проекти през периода 2008 – 2012 година

	Общ брой преподаватели	Преподаватели, участвали в национални проекти		Преподаватели, участвали в международни проекти		Общо преподаватели, участвали в проекти	
		Брой	Относителен дял (%)	Брой	Относителен дял (%)	Брой	Относителен дял (%)
за периода	117	104	65%	57	35%	161	138%

В стойностно изражение средствата, привлечени във Филологическия факултет благодарение на проектна дейност, развивана от научните колективи към факултета, за периода 2008 – 2012 г. са в размер на 571 529,09 лв.

Общо усвоените средства по проекти и диференцирането им по източник на финансиране са онагледени в следващата диаграма:

Данните са показателни и категорично отчитат осезаемия ръст на финансирането на научните изследвания чрез спечелени проекти през отчетния период спрямо предходния.

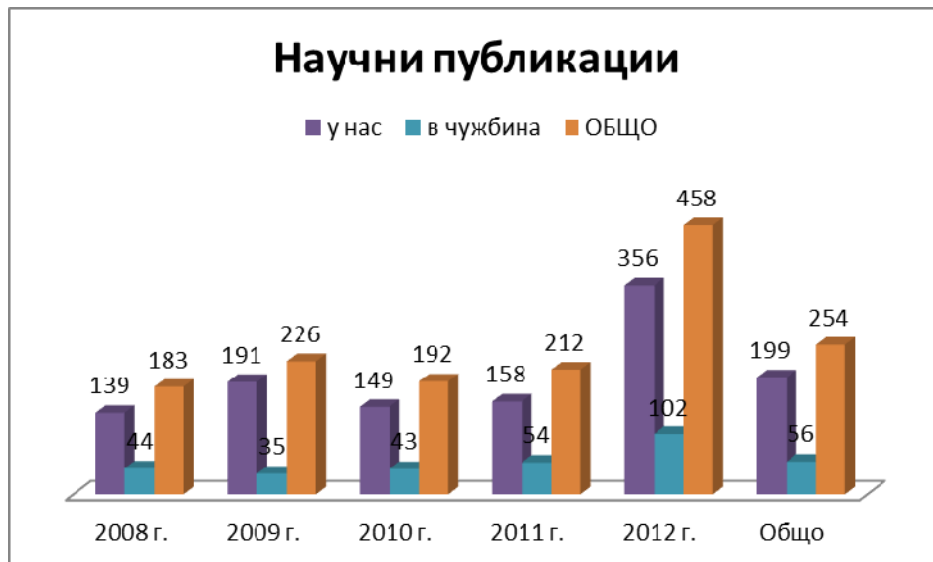
2.1.2.А ПОДДЪРЖА СЕ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА АКТИВНОСТ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ

Преподавателите от Филологическия факултет показват традиционно висока научноизследователска активност и през отчетния 5-годишен период. Тя се поддържа не само чрез стимулиране и подпомагане при включването на колегиума в национални и международни проекти – общо 161, но и чрез организиране на научни форуми, катедрени семинари, издаване на сборници от конференции и научни трудове по езикознание и литературознание, творчески командировки и специализации в чужбина.

Специфична изследователска ниша във филологическото направление е връзката между ИТ сферата и хуманитаристиката, създаването и потреблението на езикови ресурси и програми, участието в процеса на дигитализиране на българското езиково, книжовно и литературно наследство.

2.1.2.1.А НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА АКТИВНОСТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ НА ПЪРВИ ОТД (ПОТД): ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ, КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ И ДР.

Обективен индикатор за активната и продуктивна научноизследователска дейност на членовете на Филологическия факултет е традиционната висока публикационна активност. Научните публикации на преподавателите на ОТД за периода 2008 – 2012 г. са общо 1271, от които 35 монографии, 221 рецензирани [[Научни публикации на преподавателите за периода 2008 – 2012](#)].

Статиите в реферирани издания с импакт фактор, видими в DATABASE ERIH (European Reference Index for the Humanities), са общо 10% от публикациите в специализирани списания за периода, броят на цитиранията от чужди автори – общо 152 за периода.

Публикациите в България общо за периода 2008 – 2012 г. са 993.

Публикациите в чужбина общо за периода 2008 – 2012 г. са 278.

Приложение таблици:

- [Научни публикации на преподавателите за периода 2008 – 2012;](#)
- [Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител, през последните 5 години \(2008 – 2012\) на преподаватели на ПОТП;](#)
- [Рецензии, отзиви, цитирания и други НИ дейности през последните 5 години \(2008 – 2012\) на преподавателите на ПОТП.](#)

През последните 5 години научните публикации средно на един преподавател на ОТД са 10,86. Смятаме, че публикационната активност би могла да се повиши, както и броят на публикациите в реферирани издания с импакт фактор.

Издадените учебници и учебни помагала са 112 [[Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител, през последните 5 години \(2008 – 2012\) на преподаватели на ПОТП](#)].

През последните 5 години учебниците и учебните помагала средно на един преподавател на ОТД са 0,96, което също приемаме за недостатъчно. Деканското ръководство би трябвало да изисква повече по отношение на обезпечаване на филологическите специалности с учебна литература от свои автори.

До приемането на новия ЗРАСРБ факултетът бе представен в 4 специализирани научни съвета към ВАК. С въвеждането на научни журита продължава експертното присъствие на преподаватели от факултета в редица процедури за присъждане на научни степени и звания в наши и чужди университети и институти – общо 34 за периода след промяната [[Рецензии, отзиви, цитирания и други НИ дейности през последните 5 години \(2008 – 2012\) на преподавателите на ПОТП](#)].

Количествени данни за научноизследователската активност на преподавателите на първи ОТД (ПОТД) във Филологическия факултет за периода 2008 – 2012 г. по години може да се проследят в таблицата:

	2008	2009	2010	2011	2012	Средно за периода
Брой преподаватели на ПОТД	112	118	119	120	118	117
Научни публикации, включително и на електронен носител (монографии, студии, статии) (брой)						
У нас	139	191	149	158	356	199
В чужбина	44	35	43	54	102	56
ОБЩО	183	226	192	212	458	254
Брой научни публикации на един преподавател на ПОТД	1.63	1.92	1.61	1.77	3.88	2.16
Относителен дял на научни публикации в чужбина на преподавателите на ПОТД (%)	24	15	22	25	22	22
Брой учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител	30	24	11	15	32	22
Брой учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител на един преподавател на ПОТД	0.27	0.20	0.09	0.13	0.27	0.19

Относителният дял на научни публикации в чужбина на преподавателите на ПОТД през последните 5 години е 22%.

Рецензии, отзиви, цитирания и други НИ дейности през последните 5 години (2008 – 2012) на преподавателите на ПОТП		
	Брой общо за периода	Средно за година
I. Рецензии (дисертации, научни публикации, уч. пособия, хабилитации...)	378	76
II. Отзиви	84	17
III. Цитирания	557	111
IV. Участия в организационни и програмни комитети на симпозиуми, конференции, конгреси	129	26
V. Участия в редколегии	104	21
VI. Участие в научни комисии и журита	34	17
VII. Съставителства и редакторство	62	12
VIII. Превод на научна и художествена литература	40	8
ОБЩО:	1388	

2.1.3.A. ПЕРИОДИЧНО СЕ АНАЛИЗИРАТ И ОЦЕНЯВАТ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ И СЕ ОПРЕДЕЛЯТ ПРИОРИТЕТИТЕ

Обвързването на резултатите от научната дейност и участието в академичния живот, както и тези от атестирането на преподавателите с работната заплата практически се осъществява чрез системата за развитие на академичния състав и диференцирано трудово възнаграждение (виж [статут](#)). Факултетът има разработени [критерии за допълнително възнаграждение](#). Критериите са разработени и одобрени от Деканския съвет. Една от трите групи критерии обхваща научните изследвания (вж. [Критерии за количествена оценка на научната продукция на преподавателите](#)). Анализ е направен и в [Годишния отчетен доклад на деканското ръководство](#).

Системата за анализиране и оценяване на резултатите от научноизследователската дейност включва:

1) Докладване и обсъждане на научната дейност на преподавателите на катедрените заседания, Факултетен съвет и пред Общото събрание на факултета. Катедрите провеждат анализи и дискусии и очертават приоритетите за по-нататъшните научни търсения. Приоритетите се определят от Програмата за развитие, от профила на катедрите, от актуалните посоки на дисертационна дейност в експертната област.

2) Публично докладване на научните постижения. Равнището на научноизследователската работа се поддържа и от ежегодно провежданите Паисиеви четения. Темите се обявяват за целия колегиум на Филологическия факултет. Обикновено четенията се посещават от наши и

чуждестранни учени, тенденцията е да се превръщат в „малки международни филологически конгреси“.

Гости на отделните катедри от чужбина и от други университети в България също изнасят открити лекции по актуални проблеми на съвременната филологическа наука.

3) Атестационна процедура като средство за индивидуален контрол и оценка. Контролът върху научноизследователска работа е заложен в атестационния механизъм. Ръководителите на катедри изпълняват контролни функции в тази сфера по силата на длъжностната си характеристика. Становищата по атестирането на Комисията по атестиране към факултета и оценките за научноизследователската работа (като компонент на цялостната работа) се приемат от Факултетния съвет. В доклада на комисията са налице препоръки при недостатъчна научна активност или при забавени научни изследвания (дисертации, проекти) (вж. [доклад от проф. д.ф.н. Инна Иванова Пелева, председател на атестационната комисия](#)).

Постиженията на академичния състав на факултета в сферата на научните изследвания за последните пет години (2008 – 2012) са детайлно описани и систематизирани в електронна база „Научноизследователска дейност на Филологическия факултет“, в която ежегодно постъпват персонално данни от всеки преподавател. Базата се поддържа в състояние на постоянно обновяване и е конструирана върху рамка за извършване на самооценка за научния капацитет на факултета, съобразена с критериалната система на НАОА.

Филологическият факултет наред с това споделя мнението, че значимите резултати в научноизследователската работа биха дошли по пътя на добър баланс между стимулиране и контрол. В природата на научното творчество е да се поражда и развива в състояние на свобода на духа и интелекта. Такава е многовековната университетска традиция. Но както се твърди и в Пражката декларация: „Понастоящем Европа е пред прага на отхвърляне на една от много ценните и вечни традиции на свободна и креативна академична среда“. Много от значимите постижения в областта на българския език, литература и култура са дошли на бял свят „за своя сметка“ – вложените в тях интелектуален труд, време, човешки и финансов ресурс не са били предмет на институционална финансова оценка.

Не е известен също така общовалиден за всички сфери на научното познание механизъм за оценка и „осчетоводяване“ на усилията и рисковете при експериментите, анализите, сравненията, наблюденията, обобщенията, теоретичното и философското осмисляне и вглеждане в изследователския обект.

Тези позиции са защитени и от деканите на хуманитарните факултети, обединени в Пражката мрежа и подписали Пражката декларация, където се казва: „Областта на научните изследвания и иновации в хуманитаристиката е значително свита чрез системата за измерване и оценяване на резултатите, заимствана от тази при естествените науки. Но *изследванията в хуманитаристиката и социалните науки включват и аспекти, които не могат да бъдат измерени директно и точно.*“ [[Връзка към сайта на Prague Network](#)].

2.1.3.1.A. КОНТРОЛ ВЪРХУ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА АКТИВНОСТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

Административни правомощия за упражняване на контролни функции в тази сфера имат ръководителите на катедри, а за факултета като цяло – зам.-деканът по научната дейност. Контролът върху научноизследователската активност на преподавателите във Филологическия факултет се осъществява, както следва:

При	От
1. атестиране – съгласно с Правилника за атестиране на преподаватели в Пловдивския университет. (Пакет атестации – в Деканата.)	Комисията по атестиране към факултета.
2. ежегодните отчети за научноизследователската дейност на факултета. (Съхраняват се в поделение НПД.)	зам.-декана по научната дейност във факултета.
3. периодичните отчети на деканското ръководство пред Общото събрание на факултета, в които освен анализ на състоянието и постигнатите резултати се включва и планиране на приоритетите през следващия период на сайта. (Архив отчети – на сайта).	деканското ръководство.
4. ежегодното отчитане на проектната дейност към поделение НПД.	Комисията по отчитане на проектите към факултета; от 2010 година – чрез автоматизирана система ИСОНИ .
5. диференцирано заплащане за научни изследвания.	деканското ръководство.

Създаден е и механизъм за финансово стимулиране, в който е заложен пункт за поощряване на хора и екипи, осъществили научни идеи и привлекли средства за развитието на факултета.

От 2010 година с приемане на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба №9 за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на висшите училища научна или художественотворческа дейност, възнаграждения могат да се изплащат и по проекти от фонд „Научни изследвания“ на Пловдивския университет.

На територията на Филологическия факултет се организират постоянно научни форуми за извънаудиторно и публично представяне на резултатите и постиженията от научните изследвания на академичния състав (Справка: [Научни форуми](#)).

Поддържа се практика за премиери на книги пред широка общественост <http://bntplovdiv.com/news/society/culture/1987-zhivko-ivanov-predstavya-novata-si-kniga.html>

На открит семинар „Факултетът изследва“ <http://slovo.uni-plovdiv.bg/?cat=137> се докладват и обсъждат иновативни идеи и продукти в сферата на хуманитаристиката, приложението на високите технологии в работата на хуманитариста и възможните бизнес пътеки за хуманитаристи.

Факултетът има участие във форум „Наука“ и срещите от тип „Науката среща бизнеса“.

Наред с традиционните форми за разпространяване на постиженията от изследователската дейност на преподавателите (публикуване в специализирани научни списания, участия в научни форуми, вътрешнокатедрени и факултетски научни семинари и колоквиуми, поддържане на страници на проекти) се използват и по-атраaktivни, като организиране на вечери или седмици на различните езици и култури, четения, преводачески конкурси, годишнини на учени, фотоконкурси, изложби, кинолектории и др. Тези форми се инициират от катедрите, както и чрез центровете към факултета, в Лингвистичния клуб и др. Всички тези мероприятия могат да бъдат открити на страниците на катедрите.

Факултетът има убедително участие и в проекта „Европейска нощ на учените“, финансиран ежегодно по Седмата рамкова програма за наука и технологично развитие на ЕС, подпрограма „Хора“:

<http://elfe.tu-sofia.bg/react/news/12.pdf>;

<http://www.cys.bg/2011/recses/>;

<http://www.cys.bg/2012/inclose/>.

Като цяло политиката на баланс между контрол и стимулиране дава резултати, които окуражават и са знак за намерена вярна посока.

2.1.4.A. СЪЗДАДЕНИ СА УСЛОВИЯ (АДМИНИСТРАТИВНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ) ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ В ПОДХОДЯЩА ФОРМА НА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБЩЕСТВЕН, НАУЧЕН И ПРИЛОЖЕН ИНТЕРЕС

Резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите се представят на различни равнища и под различна форма, от които основните са:

ПУБЛИКАЦИИ

На книжен носител

1. Монографии [[Монографични трудове на преподаватели от Филологическия факултет 2008 – 2012](#)].
2. Научни трудове на Пловдивския университет. Том Филологии – езиковедска и литературоведска серия. За 2011 г. изданието излезе в рекордните 4 тома.
3. Поредица „Philologia Philippopolitensis“ – докторски дисертации и хабилитационни трудове.
4. Издания по различни изследователски проекти [[Връзка към сайта на Филологическия факултет – издания](#)].
5. Сп. „Славянски диалози“ [[Връзка сп. Славянски диалози](#)].
6. Сп. „Страница“ [[Връзка сп. Страница](#)], [[Връзка сп. Страница в медиите](#)]
7. Юбилейни сборници в чест на кръгли годишнини на изявени учени от факултета [[Връзка към сайта на Филологическия факултет – издания](#)].
8. Сборник публикации на студенти и докторанти от ежегодната Национална студентска конференция [[Сборници със студентски и докторантски публикации](#)].
9. Юбилейни научни сборници за учени от факултета и страната (проф. Клео Протохристова, проф. Иван Куцаров, проф. Диана Иванова, проф. Тодор Бояджиев, проф. Радосвет Коларов, проф. Никола Георгиев, проф. Любомир Андрейчин и др.).
10. Сборници от конференции, организирани от катедрите (например „Литературният скандал“, Катедра по теория на литературата и българска литература).
11. Специални издания за Международния славистичен конгрес (2008 – Охрид, 2013 – Минск).
12. Издания на извори – Геров препис на „История славянобългарска“.

Справка публикации на студенти докторанти ФФ 2007 – 2011 – от таблица – в приложение.

Уеб базирани публикации в електронни библиотеки

- <http://belb.net/> – българска електронна лингвистична библиотека
<http://liternet.bg/> е-списание за литература, критика и хуманитаристика
<http://www.slovo.bg/litforum/> – онлайн издание на литературния вестник
<http://slav.uni-sofia.bg/lilijournal/index.php/bg> – Littera et Lingua e-journal

КОНФЕРЕНЦИИ

В България

1. Паисиеви четения: факултетът организира ежегодна международна филологическа конференция „Паисиеви четения“. През 2011 г. се проведе Юбилейни Паисиеви четения в чест на 50-годишния юбилей на университета <http://slavistica.slovo.uniplovdiv.bg/archives/2876> Докладите се публикуват в Годишника на ФФ.
2. Двустранни колоквиуми: полско-български, турско-български. Докладите се публикуват в Годишника на ФФ или в отделни сборници.
3. Кръгли маси, напр. „Проблеми на българския правопис“, 2009.
4. Работни срещи, напр. „Информационните технологии в хуманитаристиката. Създатели и потребители на електронни ресурси“, 2009.

Приложение – научни форуми на ФФ, 2008 – 2012 г. – [[Научни форуми на Филологическия факултет 2008 – 2012](#)].

В чужбина

1. Двустранните колоквиуми се провеждат и в страната на партниращите университети: българско-полски, българско-турски и др. Докладите се публикуват в чужбина.
2. Конференции, симпозиуми, работни срещи в областта на езиците, литературите и културите. Докладите се публикуват в чужбина.

Факултетът финансира участието на учените и докторантите (подкрепяни също от Студентския съвет) в международни форуми в чужбина. Някои пътуват със средства от проекти, когато това е заложено в проекта.

СЕМИНАРИ

1. Открит семинар „Факултетът изследва“ [<http://slovo.uni-plovdiv.bg/?cat=137>].
2. Интердисциплинарни семинари тип Work shop, организирани по различни изследователски проекти, напр. „Каква ни е Медея“ [<http://complit.slovo.uni-plovdiv.bg/>].
3. Пътуващ семинар, организиран от Секцията по методика на БЕЛ, който прави публични презентации по значими теми на българската литература и култура пред учители и ученици от различни градове. Участват студенти.
4. Пътуващ семинар „По стъпките на Паисий“, организиран по случай 250 години от написването на „История славянобългарска“. Участват ученици, студенти, докторанти.

(Виж [[Научни форуми на Филологическия факултет 2008 – 2012](#)]).

ФАКУЛТЕТЪТ В МЕДИИТЕ

Факултетът изпълнява стратегията „открит факултет“ по отношение на медиите [[Факултетът в медиите](#)]. Научните постижения в областта на българската идентичност, език и култура, връзките ни и отношението към Европа и света не остават затворени в текстовете. Големият обществено значим дебат за състоянието на българската книжовна норма и нуждата от промени, за (не)грамотността на българското младо поколение, започнал в Катедрата по български език на Филологическия факултет, бе отразен в стотици медии и въввлече хиляди млади хора в дебат във форумите. Свидетелства за направените послания към българското общество и доказателствата за публичния интерес към работата на факултета се съдържат в медийния образ на факултета [[Факултетът в медиите](#)].

ФАКУЛТЕТЪТ В НОЩ НА УЧЕНИТЕ

Човешкото лице на учения, забавната страна на науката, събуждането на любознание у децата и подрастващите, излизането на учените в градска среда, уменията да се зареждаме с емоции от музиката и изкуството – всичко това се демонстрира от учените чрез включването в мрежовия проект „Нощ на учените“ по Седмата рамкова програма на ЕС, подпрограма „Хора“. Документацията на проектите „Нощ на учените“ е в архива на подделение НПД.

ФАКУЛТЕТЪТ В ПУБЛИЧНИЯ ДЕБАТ ЗА ПРАВОПИСА

По проект „Проблеми на българския правопис“ през 2009 г. във факултета се проведе национална кръгла маса за обсъждане на състоянието на нормативните документи по съвременен български език, причините за нарастващата неграмотност сред младото поколение и нуждата от нови кодификационни актове, които да отчетат опита на университетската колегия и анализите, които тя прави на състоянието на езиковата култура в национален мащаб [<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=301917>].

Издадени са два сборника с изследвания за правописа и езиковата политика, които в експертната си част могат да послужат при вземането на управленски решения за осъвременяване на образованието по български език и на най-високо национално равнище да послужат при вземането на решения в тази област.

Бележка: В този пункт от спазването на критериалната система факултетът представя издадените сборници с актуалните проблеми на българския език като стратегически по-важни, вместо „сборници научни доклади на английски език“, което е неестествено изискване за специалистите по българска филология, славянска филология, руска филология и др., чиито чуждестранни колеги четат научните им публикации в оригинал на съответните славянски езици.

Лицето на пловдивската филология у нас и пред света се представя от лингвистичната функционално-семантична школа по морфология, синтактичната школа по генеративна граматика, школата по литературознание, които са признати от филологическата колегия в България и от българистите и славистите по света. Значим факт е, че създадените във факултета нови теории се цитират от чуждестранни учени от славянски и западни университети и научни институти. Общо откритите цитирания за периода са 152. Създадените трудове се препоръчват на студентите от други български университети, което е знак на придържане към взаимен трансфер на хуманитарни знания <http://www.slav.uni-sofia.bg/index.php/subjects/bph/bph-courses/123-syntax-cont> [Трансфер на хуманитарни знания].

2.1.4.1.A. ОГЛАСЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ; ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Публикационната дейност, участието в научни форуми, работата по проекти се свързват по правило с огласяване на резултати от изследователския процес.

През периода 2008 – 2012 г. преподаватели, студенти и докторанти от факултета са взели участие в общо 868 научни форума, от които 355 международни и 513 национални.

Обобщена справка за участие на преподаватели от Филологическия факултет в национални (Н) и международни (М) научни форуми за периода 2008 – 2012 година

Година	Общ брой преподаватели	Участници в научни форуми					
		Брой			Относителен дял (%)		
		Н	М	Общо	Н	М	Общо
2008	112	68	63	131	52%	48%	117%
2009	118	76	40	116	66%	34%	98%
2010	119	98	45	143	69%	31%	120%
2011	120	151	108	259	58%	42%	216%
2012	118	120	99	219	55%	45%	186%
Средно за периода	117	103	71	174	59%	41%	148%
Общо за периода		513	355	868			

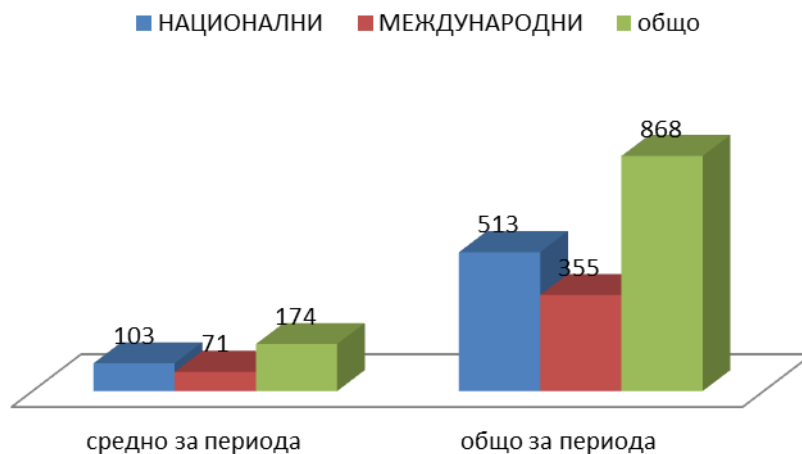
Участници в научни форуми

Относителен дял участия в научни форуми

Участия в научни форуми

Разраства се броят на творческите командировки и специализации на преподаватели от факултета в сравнение с предходния акредитационен период (171 на брой).

2.2.A. В ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ (СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНА ПРОФЕСИЯ) СЕ ОРГАНИЗИРА, ПОДДЪРЖА И РАЗВИВА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ

Факултетът предоставя възможност и насърчава участието на студенти и докторанти в научноизследователската работа на академичния състав чрез включването им в работните колективи на научни проекти, разработване на курсови проекти и дипломни работи, съавторство в научни публикации, участие в научни форуми. Така се поддържа и връзката между научната и учебната работа. През отчетния период се наблюдава известен ръст в броя на обучаваните докторанти, като от 24 (за 2002 – 2007 г.) се увеличи на 36. По отношение на приема и обучението в ОНС „Доктор“ факултетът би могъл да потърси пътища за привличане на повече кандидат-докторанти и да организира обучение в докторантско училище, което да представя Пловдивската школа на пазара на интелектуалния труд.

2.2.1.A. ОСИГУРЯВА СЕ ВКЛЮЧВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТИ

В духа на регламентираното в Правилника на ПУ участие на студенти и докторанти в научноизследователската работа Филологическият факултет поддържа различни практики на насърчаване и включване.

В Правилника за устройството и дейността на Пловдивския университет в чл. 106, ал. 5, е регламентирано, че научноизследователската дейност на студентите е неразделна част от научноизследователската дейност на университета. Тази дейност е заложена в учебните планове, по които се обучават студенти от ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ и ОНС „доктор“. В индивидуалните планове за дейността на преподавателите от Филологическия факултет в началото на всяка академична година също се планира ръководство на научноизследователска работа със студенти и докторанти. Студентите и докторантите са част от работните екипи, които работят по национални и международни научноизследователски и образователни проекти. Задължително условие за финансиране на проекти от университетския фонд „Научни изследвания“ е изискването за включване на студенти и докторанти в екипите по тяхното изпълнение. При разпределяне на субсидията за научни изследвания в Пловдивския университет се организира редовно конкурсна сесия за млади учени.

2.2.1.1.A. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ В ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Във Филологическия факултет са изградени форми за включване на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на факултета. По-важните от тях са:

1. Планиране на научно ръководство в индивидуалния план: ръководство на дипломанти, докторанти, студентски научноизследователски групи, изследователски групи за теренна работа.
2. Включване на студенти и докторанти в изследователски екипи по проекти на университетско, национално и международно равнище.
3. Участие на студенти в практико-приложни дейности: научни експедиции.

[[Студентска научна експедиция по история на българския език, 2009 г.](#)], [[Студентска научна експедиция по диалектология, 2010 и 2011](#)]; практики по дигитализация в НБ „Иван Вазов“ [[Пакет мнения на потребители – Народна библиотека „Иван Вазов“](#)]; дигитализация на теренни записи в лабораторни условия; практики в реална работна издателска среда: [[ПРОЕКТ: „Студенти по пътя на книгата – практически курс по книгоиздаване“](#)]

4. Докладване на резултатите от изследователската работа на студентите и докторантите на научни форуми. Студентите от Филологическия факултет организират ежегодно Национална

научна конференция за студенти и докторанти. Изнесените доклади се рецензират и се публикуват в отделен сборник. На изявените млади изследователи се осигуряват средства да пътуват за участие в подобни форуми в България и чужбина.

5. Във факултета работи Студентски лингвистичен клуб „Борис Симеонов“. Лингвистичният клуб е студентско-докторантска формация, която осъществява изследователска дейност под научното ръководство на хабилитиран преподавател. Членовете са сред организаторите на студентската конференция [<http://lingvclub.slovo.uni-plovdiv.bg/?cat=70>]. Проведени са 13 научни конференции за студенти и докторанти. Провежда се вътрешна студентска олимпиада по морфология на съвременния български език и се присъжда титла „Морфолог на годината“.

Общият брой студентски и докторантски публикации в страната и чужбина за периода е 220 бр.

Към регламентиранияте стъпки за приобщаване на студентите към изследователската работа могат да се добавят още:

- 1) разработване на курсови проекти и реферати като част от самостоятелната работа на студентите;
- 2) преддипломен семинар и семинар „Стратегия на научните изследвания“ на студентите от магистърските програми;
- 3) дипломиране чрез подготовка и защита на дипломна работа от бакалаври и магистри¹;
- 4) участия на студенти в образователни проекти – студентска мобилност с университети в чужбина.

Редът за включване на студентите в изброените форми е регламентиран в учебната документация, решенията на Факултетния съвет, както и в нормативните документи за извършване на научноизследователска и проектна дейност на университета.

От 2007 година Пловдивският университет участва в проекта „Студентски стипендии и награди“, финансиран от оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, една от целите на който е подпомагане на студентите и стимулиране на участието им в научноизследователската работа.

2.2.1.2.A. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ

Студентите и докторантите публикуват докладите, изнесени на ежегодната Научна конференция за студенти и докторанти, в сборник, който се издава всяка година. На самата конференция докладите се представят пред национално научно жури, в чийто състав по традиция влизат преподаватели от СУ, ВТУ, ШУ и ЮЗУ.

Отвъд думите: превращенията на смисъла. Сборник с доклади от Националните конференции за студенти и докторанти, Пловдив, 2004 и 2005 година. Издателство ИМН, Пловдив, 2006.

Словото: образи и отражения. Сборник с доклади от Националните конференции за студенти и докторанти, Пловдив, 2006 и 2007 година. Издателство „Контекст“, Пловдив, 2008, ISBN 978-954-8238-04-5.

Текстове и прочити. Сборник с доклади от юбилейната Десета национална конференция за студенти и докторанти, Пловдив, 2008 година. Издателство „Контекст“, Пловдив, 2009, ISBN 978-954-8238-09-0.

Планетата Слово. Сборник с доклади от Единадесетата национална конференция на студенти и докторанти, Пловдив, 2009 година. Издателство „Контекст“, Пловдив, 2010, ISBN 978-954-8238-18-2.

---

¹ Специален ред, приет за бакалаври, които по учебен план не разработват дипломни работи. ФС взе решение по предложение на преподавателя изявен студент от бакалавърска степен да получи разрешение за разработка на дипломна работа (ФС, [Протокол №127 от 13.IV.2009 г.](#)).

Думи срещу догми. Сборник с доклади от Дванадесетата национална конференция за студенти, докторанти и средношколци, Пловдив, 2010 година. Издателство „Контекст“, Пловдив, 2011, ISBN 978-954-8238-29-8.

Количествените и качествените резултати от изследователската и публикационната дейност на студенти и докторанти се съдържат в следните приложения:

- 79 студенти и докторанти, участници в национални и международни проекти [[Студенти и докторанти, участници в национални и международни изследователски проекти на ВУ през последните 5 години \(2008 – 2012\)](#)]
- 193 студенти и докторанти, участници в научни форуми [[Студенти и докторанти, участници в научни форуми \(конференции, симпозиуми и др.\) през последните 5 години \(2008 – 2012\)](#)]
- 220 публикации на студенти и докторанти [[Публикации на студенти и докторанти през последните 5 години \(2008 – 2012\)](#)]

Приблизителният относителен дял на студенти и докторанти, участници в национални и международни проекти, спрямо общия брой обучавани е 10%.

Приблизителният относителен дял на студенти и докторанти, участници в научни форуми, спрямо общия брой обучавани е 10%.

Приблизителният относителен дял на публикациите на студенти и докторанти спрямо общия брой обучавани в направление е 10%.

Свидетелство за добри резултати в процеса на разгръщане на творческия потенциал на студентите е фактът, че присъжданата ежегодно от МОМН титла „Студент на годината“ в направление „Филология“ е присъдена три последователни години (2009, 2010, 2011 г.) на студенти от Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

2.3.A. ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ПУБЛИКАЦИИТЕ НА СТУДЕНТИТЕ, ДОКТОРАНТИТЕ И ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

Обективни измерители за актуалността и значимостта на провежданите във Филологическия факултет научни изследвания са големият брой монографични трудове – 35, големият брой научни публикации в престижни чуждестранни издания – 278 броя, 22% от всички публикации, и нарасналият брой цитирания от чужди автори – общо 152 за периода. Относителният брой на статиите в реферирани издания с импакт фактор, видими в DATABASE ERIH (European Reference Index for the Humanities), е малък и може да се изисква повече по отношение на публикационната активност в тази посока: от общо 348 статии в списания (издания с ISSN) през периода 34 (10%) са в списания с импакт фактор от DATABASE ERIH.

Качествата на някои създадени във факултета научни и научно-приложни продукти са получили академично признание и са отличени с награди на университетско, национално и международно равнище [[Награди, присъдени на преподаватели от Филологическия факултет](#)].

2.3.1.A. СЛЕДВАТ СЕ СВЕТОВНИТЕ СТАНДАРТИ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Обсъждат се критерии за оценка на научноизследователската работа – [формуляр за наука](#), [критерии за диференцирано заплащане \(научни изследвания\)](#), критерии за международна независима оценка на образователно-научния профил ([пакет информации](#)), [Пражка точкова система](#) (Система за отчитане на научни активности в детайли).

Насоките съставляват рамка за извършване на самооценка за последваща институционална оценка на научния капацитет на университетите. Рамката предлага конкретен подход за вътрешен и външен преглед (peer review) при отчитане на спецификата на обучението и на на-

учната дейност на университета, в т.ч. кратко историческо развитие, цели и задачи на обучението, структура, тематика на научната дейност, материална база, перспективи.

Академичният състав на Филологическия факултет се стреми да поддържа конкурентно на световните стандарти равнище на научните изследвания в приоритетни научни области, гаранция за което е публикуване на резултатите в авторитетни списания, докладване на национални и международни научни форуми, активна проектна дейност с национално и европейско финансиране.

Факултетът се стреми към целенасочено интегриране в европейското научно пространство и доближаване до **световните стандарти** за **научна** дейност чрез осигуряване на българско съдържание и българско експертно присъствие в:

- EUROPEANA [http://www.pygmalionfoundation.org/europeana_bg.php]. Европеана е дигиталната библиотека на Европа, призвана да представи цялата европейска култура чрез сайта www.europeana.eu и да осигури достъп на потребителите на интернет до цифровизирана версия на книги, карти, снимки, картини, вестници, филми и музикални клипове, предоставени от институции от цяла Европа.
- CLARIN – КЛАРИН [<http://www.clarin.eu/external/>]. Е-инфраструктура за интегриране и развитие на електронните езикови ресурси, с бази данни и бази знания за българския език, технологични софтуерни модули и компютърни мрежи, която има задачата да съхранява българското езиково културно наследство и да предоставя широк достъп до езикови ресурси и технологии на всички потенциални потребители от индустрията и изследователските среди до сферата на образованието.
- META NET – [http://www.meta-net.eu/mission-bg?set_language=bg]. META-NET е многоезиковата европейска технологична асоциация (META), която обединява изследователи, създатели на комерсиални продукти, частни и корпоративни потребители на езикови ресурси и технологии и всички други участници в информационното общество. META ще създаде условия за използване на езиковите ресурси и технологии при изграждането на нова визия за Европа, обединена от единен дигитален пазар и със споделено информационно пространство.

2.3.1.1.A. КАЧЕСТВЕНИ ПУБЛИКАЦИИ

Качеството на публикациите във Филологическия факултет се гарантира от няколко практики:

- Публикуваните се дисертации и хабилитационни трудове са обсъдени в катедрите и публично защитени пред Научен съвет – до 2011 г., или пред научно жури – според новия ЗРАСРБ.
- Въведена е практика на вътрешно и външно рецензиране на монографиите.
- Статиите в Научните трудове и научните сборници се коригират, редактират и рецензират двукратно преди публикуване. Рецензират се от 2011 г.
- В катедрите се водят архиви и списъци на защитените дипломни работи.

Качествата на някои създадени във факултета научни и научно-приложни продукти са отличени на университетско, национално и международно равнище с награди [[Награди, присъдени на преподаватели от Филологическия факултет, 2008 – 2012](#)].

От 2008 г. факултетът е колективен носител на Европейски езиков знак за качество на Европейската комисия за иновативни практики в областта на чуждоезиковото обучение (български език като чужд) [[Европейски езиков знак за качество](#)].

2.3.1.2.A. СЪБЛЮДАВАНЕ НА АВТОРСКОТО ПРАВО

Във Филологическия факултет се спазват националното и европейското законодателство за защита на интелектуалната собственост на резултатите от научноизследователската дейност.

При оформяне на резултатите от научните изследвания стриктно се спазва научната етика – като съавтори се включват всички участници в изследването, коректно се цитират източниците на информация, резултати от изследвания на колеги и др. Всички издания, които Университетското издателство „Паисий Хилендарски“ публикува (монографии, сборници, учебници и учебни помагала, годишници и др.), са защитени с международна сигнатура ISBN.

Зачитат се авторските права на чуждите продукти.

Във факултета се използват закупени официално от университета, факултета и по проекти лицензирани софтуерни продукти и образователен софтуер за свободно ползване.